

Odnawianie ścian

■ Ściany wewnętrzne

Cezary Jankowski

Remontowane ściany można pokryć gładzią, pomalować, wytapetować, przykleić płytki ceramiczne lub zamontować panele ściennie. Do każdego sposobu wykończenia powierzchni ścian trzeba odpowiednio przygotować.

Renowacja ścian poprawia estetykę wnętrz, jest niezbędna po zakończeniu prac związanych z wymianą instalacji domowych, a także po zmianie układu pomieszczeń, czyli wtedy, gdy dostawiane są nowe ściany.

Tynki

Ściany zazwyczaj pokryte są wyprawą tynkarską, która je wyrównuje, ukrywa instalację elektryczną i jest podłożem pod farby, płytki ceramiczne lub tapety. W starszych domach tynki mogą wymagać remontu, jeśli ujawniają się ich wady:

- powierzchniowe – tynk jest nierówny, chropowaty, z uszkodzeniami,
- strukturalne – tynk nie jest dostatecznie twardy (ma zbyt mało spoiwa cementowego lub wapiennego) lub traci przyczepność do podłoża.

Uszkodzenia powierzchniowe naprawia się przez nałożenie warstwy wyrównującej, np. gładzi, natomiast wady strukturalne wymagają zwykle usunięcia całej wypra-

Ocena stanu tynków

Nierówności powierzchni można ocenić, przykładając do ścian w kilku miejscach i pod różnym kątem dwumetrową łatę. Jeśli przeswity i wybrzuszenia pod łatą nie przekraczają 2 mm, tynk nie wymaga wyrównywania.

Spoistość tynku sprawdza się, zarysowując powierzchnię np. monetą: na tynku o zadowalającej spoistości pozostanie płytki ślad bez wykruszeń podłoża.

Przyczepność tynku ocenia się, opukując jego powierzchnię niewielkim młotkiem. Głuchy odgłos świadczy o tym, że tynk nie trzyma się podłoża.

foto: Alpol

▲ Maszynowe nakładanie tynków stosuje się zwłaszcza tam, gdzie pokrywane są duże powierzchnie ścian i sufitów, a nakładanie ręczne na niewielkich powierzchniach

Przygotowanie tynków do odnawiania

Zakres przygotowań do odnawiania tynków zależy od rodzaju farb lub materiału, jakimi są one pokryte:

- pojedyncza powłoka z farb akrylowych: jeśli farba dobrze trzyma się ścian, nie trzeba jej usuwać,
- wielowarstwowa powłoka z farb akrylowych: zwykle usuwa się z nich wszystkie powłoki, zwłaszcza wtedy, gdy zamierza się wyrównać je gładzią,
- powłoki z farby olejnej: trzeba całkowicie zerwać farbę olejną,
- płytki ceramiczne: jeśli mocno trzymają się podłoża, można pozostawić je na ścianie.

wy i otynkowania ścian na nowo. Czasami można ograniczyć się do wzmocnienia zniszczonych wypraw lub pokryć ściany płytami z suchego tynku.

Pęknięcia tynku są najczęściej skutkiem niestabilności podłoża: osiadania ścian, ich drgań, słabego przewiązania murów.

Naprawianie takich uszkodzeń trzeba rozpocząć od usunięcia ich przyczyny, zwłaszcza gdy proces niszczenia postępuje. Zdarza się jednak i tak, że tynk ułożony na nowych murach pęka i po naprawieniu pęknięcia nie pojawiają się ponownie, bo mury przestają osiadać.

foto: Cerkal

▲ Gruba warstwa wyprawy tynkarskiej pozwala na zakrycie prowadzonych po ścianie przewodów instalacji elektrycznej, co z kolei eliminuje konieczność wykonywania bruzd pod te przewody

Powierzchniowe pęknięcia tynków mogą być spowodowane skurczem masy tynkarskiej (zbyt dużo spoiwa, zbyt szybkie wysychanie). Jeśli nie spowodowały one odpajania tynku, wystarczy je naprawić przez naciągnięcie warstwy wyrównującej.

Jeśli stary tynk uszkodzony jest na niewielkiej powierzchni ściany, trzeba go skuć i położyć nowy o takiej strukturze, jaka jest na pozostałej części ściany.

Tradycyjny tynk cementowo-wapienny stosuje się na powierzchni stosunkowo niewielkie lub w pomieszczeniach nienarażonych na wilgoć.

Przed nałożeniem tynku podłoże warto zagruntować. Ściany wewnętrzne, zwłaszcza te wykonane z materiałów ceramicznych lub betonu komórkowego, zwykle mają niewielką wilgotność i podczas nakładania tynku intensywnie odciągają wodę z zaprawy, co utrudnia jej wiązanie.

Jeśli powierzchnia do otynkowania jest mała, **nie opłaca się samodzielnie przygotować zaprawy tynkarskiej: lepiej kupić gotowe, suche mieszanki, które po zmieszaniu z wodą są gotowe do użycia.** Nie wymagają też nakładania tzw. obrzutki z mocnej zaprawy cementowej z dodatkiem wapna, ponieważ mają dobrą przyczepność. Można je nakładać jednowarstwowo.

Zamiast tradycyjną zaprawą, ściany można wyprawić tynkiem gipsowym lub wapienno-gipsowym: łatwiej wygładzają one powierzchnię i mają krótszy czas wysychania. Jednak w pomieszczeniach „mokrych” tracą na wytrzymałości, dlatego nie należy ich stosować na przykład pod płytki ceramiczne w łazience – w takim miejscu lepiej zastosować zaprawę cementowo-wapienną.

Tynki z płyt gipsowo-kartonowych

Zamiast naprawiać stary, uszkodzony tynk, można odnowić pomieszczenie przy użyciu płyt gipsowo-kartonowych. A oto jakimi sposobami się je mocuje:

Przyklejanie. Stosuje się na surowych ścianach lub takich, z których skuto tynk:

- jeśli ściany są proste i równe, na spód płyt nakłada się placki z gipsowej zaprawy klejowej i dociska je do ściany,
- do ścian nierównych przykleja się pasy płyty szerokości ok. 5 cm w odstępach co 60 cm, tak by utworzyły równą płaszczyznę. W tym celu stosuje się grubszą lub cieńszą

foto: Cersanit

▲ Warto wiedzieć, że okładzinę ceramiczną można przyklejać do płyt gipsowo-kartonowych od razu po zakończeniu ich montażu

warstwę zaprawy klejowej nakładanej na pasy lub przykleja dodatkowe paski w miejscach zagłębień. Następnie dociska się płytę. Spoiny płyt pokrywa się siatką zbrojącą i szpachluje, a po wyschnięciu szlifuje na gładko.

W pokojach używa się zwykłych (białych) płyt, natomiast w łazienkach i kuchni układa się płyty wodoodporne (zielone). Jeśli przy okazji renowacji ściany zmienia się instalację elektryczną, telefoniczną lub antenową, kable można schować pod płytami, mocując je plackami zaprawy lub obejmami.

▲ Tynk strukturalny jest alternatywą dla tapet i ornamentów na ścianach, a jego faktura maskuje nierówności i uszkodzenia powierzchni. Nakładając go, jako narzędzi dekoratorskich można używać wałków, pac i gąbek

Klejenie punktowe. Jest polecane, gdy ściana jest pomalowana farbą olejną lub pokryta bardzo słabym tynkiem, a ma być wykończona płytkami.

Klejenie tym sposobem polega na wywierceniu w warstwie tynku otworów o średnicy 6–7 cm otwornicą z nasypem widowym. Głębokość otworów powinna sięgać jedynie do warstwy muru, a rozmieszcza się je co 30 cm w pionie i co 60 cm w poziomie. Wnętrza otworów gruntuje się i wypełnia gipsową zaprawą klejową w taki sposób, aby wystawała poza płaszczyznę ściany. Następnie przykleja się płyty.

Mocowanie do stelaża. Jeśli remontowana ściana musi być wyciszona lub ocieplona, bo na przykład sąsiaduje z garażem albo będą w niej schowane rury instalacji wodno-kanalizacyjnej, można przy niej postawić drugą ściankę pokrytą płytami mocowanymi do stelaża. Stelaż można wykonać z listew drewnianych grubości przynaj-

▲ Wybierając odpowiedni kolor, należy pamiętać, aby na własną rękę nie kolorować farby, ponieważ nieodpowiednie pigmenty mogą zniszczyć jej strukturę

mniej 2 cm, przykręcanych kołkami rozporowymi do ściany lub zastosować systemowe profile do ścianek szkieletowych (jest to wygodniejsze rozwiązanie).

Stelaże drewniane używa się zwykle wtedy, gdy jest ważne, by nowe wykończenie ściany nie zmniejszyło zbyt wymiarów pomieszczenia. W innych sytuacjach lepiej wykorzystać stelaż stalowy.

Stelaż z profili stalowych: można go mocować do ściany lub ustawić z niego niezależną ściankę mocowaną do sufitu i podłogi. W pierwszym wariantcie stosuje się profile słupkowe typu C, a do mocowania używa tzw. uchwyty elastycznych.

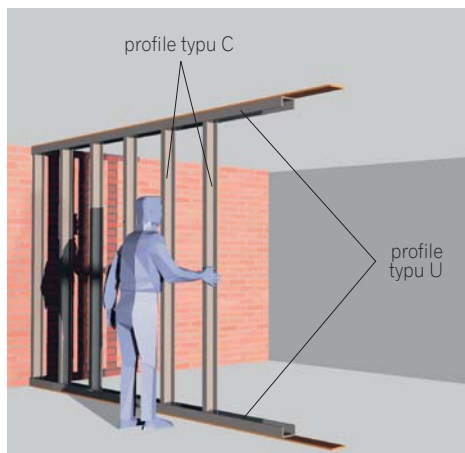
Płyty mocuje się wkrętami samonawiercającymi co 20 cm. Jeśli za ścianką będą przebie-

gać instalacje, to profile odsuwa się odpowiednio od ściany na uchwyty elastycznych lub wykorzystuje do prowadzenia przewodów wycięcia w profilach słupkowych.

W łazience za ścianką z płyt g-k można ukryć stelaż do zamocowania podwieszanej muszli ustępowej czy umywalki. Jeśli ściana wymaga wyciszenia lub ocieplenia, pod płytami układa się warstwę wełny mineralnej o grubości dostosowanej do grubości stelaża (najczęściej 4–6 cm).

Wygładzanie ścian

Ścianom z nierównymi tynkami cementowo-wapiennym lub gipsowym można nadać bardzo gładką powierzchnię przy użyciu gładzi gipsowej. Jeśli nierówności tynków przekraczają 5 mm (mierzone łatą przykładaną do powierzchni), do wyrównywania nie należy

▲ Samodzielne ścianki montuje się z profili typu U mocowanych do podłogi i sufitu oraz wstawionych w nie profili słupkowych typu C. Rozstaw pionowy słupków powinien wynosić 60 cm

Test na przyczepność starych farb

Gdy pojawi się wątpliwość, czy stara farba dobrze przylega do ściany, czy nie, można przeprowadzić prosty test. Po pomalowaniu fragmentu ściany nową farbą po ok. 15 minutach przejeżdża się suchym wałkiem malarskim po tej powierzchni. Jeśli farba brudzi wałek, ale nie nawija się na niego, to przyczepność jest wystarczająca. W przeciwnym razie starą farbę trzeba zeszkrobać.

▲ W zależności od rodzaju farby i stopnia zabrudzenia powierzchni, ściany maluje się od jednego do trzech razy

używać samej gładzi gipsowej, lecz nałożyć najpierw gips szpachlowy, a następnie na całą powierzchnię naciągnąć gładź.

Jeśli gładzi chcemy wyrównać ściany uprzednio malowane, warto sprawdzić, czy farba mocno trzyma się podłoża. Jeśli jest spękana i się łuszczy, trzeba ją przed wyrównywaniem dokładnie zeszkrobać.

Powłoki mocno trzymające się podłoża warto, przed nałożeniem gładzi gipsowej, przetrzeć gruboziarnistym papierem ściernym, po czym odkurzyć i zagruntować. Na ścianach malowanych farbami emulsyjnymi lepiej zastosować gładź akrylową niż gipsową. Wysycha ona znacznie dłużej, ale lepiej przylega do podłoża i dostarczana jest w stanie gotowym do użycia – nie trzeba jej mieszać z wodą. Przed jej użyciem ścianę wystarczy dokładnie zmyć i po przeschnięciu nałożyć warstwę wygładzającą.

Podczas nakładania gładzi należy zapewnić takie oświetlenie ściany, jakie będzie stosowane podczas użytkowania pomieszczenia. Jeśli włączone jest intensywne oświetlenie, np. halogenowe zamontowane w kinkietach lub na suficie, uwidocznią się wtedy wszelkie niedokładności wygładzania. Po wstępnym wygładzeniu ściany

REKLAMA

Lepo[®]

cement murarski

LEPO[®] polecany przez fachowców

- **oszczędza czas i pieniądze** – skraca czas przygotowania zaprawy i nie wymaga dodatkowego wapna czy plastyfikatorów
- **wydajny** – doskonała przyczepność do podłoża ogranicza straty materiałowe
- **komfort pracy** – zwiększa plastyczność i urabialność zaprawy
- **praktyczny** – wydłuża czas zachowania właściwości roboczych zaprawy
- **trwały** – zaprawy ogniotrwałe, mrozoodporne, wytrzymałe

INFOLINIA: 0 800 23 63 68 (0 800 CEMENT) www.lafarge-cement.pl

fol. Dekorator

▲ Fragment ściany, który chcemy wyeksponować, można pokryć stiukiem, czyli tynkiem dekoracyjnym, składającym się z mieszaniny gipsu, wapienia i drobnego piasku lub pyłu marmurowego

wymagają zwykle przeszlifowania i ponownego naciągnięcia warstwy wygładzającej.

Znacznie trudniejsze jest wykonanie sztablatury – warstwy wygładzającej zacieranej do uzyskania połysku. Ze względu na spore koszty i dużą pracochłonność, sztablaturę stosuje się zazwyczaj w miejscach reprezentacyjnych i na niewielkich powierzchniach.

Malowanie

Przed malowaniem ścian trzeba naprawić drobne uszkodzenia tynku i przygotować powierzchnię.

Ściany malowane dwu-, trzykrotnie farbami emulsyjnymi wystarczy dokładnie odkurzyć i zmyć wodą z dodatkiem detergentów. Jeśli na ścianach pozostały tłuste plamy, smugi po zalaniu lub dymie papierosowym, pokrywa się je rozpuszczalnikową farbą izolującą, która zapobiega przebijaniu ich przez nową powłokę. Naloty z pleśni należy poma-

fol. Decardi

▲ Gładkie powierzchnie najlepiej uzyskać, malując wałkiem z krótkim włosiem, natomiast do farb strukturalnych lepiej jest użyć wałka z dłuższym włosiem

lować preparatem pleśniobójczym zgodnie z zaleceniami producenta.

Jeśli poprzednie powłoki łatwo odspajają się od podłoża, co zwykle dotyczy ścian wielokrotnie malowanych, trzeba je zeszkrobać. Uszkodzenia spowodowane skrobaniem można wyrównać np. zaprawą tynkarską lub naciągnąć na ściany gładź gipsową.

Obecnie można uzyskać farby w dowolnych odcieniach, ponieważ na życzenie przygotowywane są w mieszalnikach. Poszczególne rodzaje farb dość znacznie różnią się właściwościami i ceną, ale niełatwo zdecydować, które są najlepsze do konkretnego zastosowania. Bezpieczny jest zwykle wybór farby akrylowej lub lateksowej, które można stosować do wszystkich pomieszczeń.

Tapetowanie

Powierzchnie przeznaczone do tapetowania powinny być przede wszystkim równe, gdyż wszelkie wgłębienia i wybrzuszenia zwiększają powierzchnię krycia, a że tapeta nie jest rozciągliwa, na jej stykach mogą pojawić się szpary. Na powierzchni ściany

► Rodzaje tapet

■ **Ozdobne:** papierowe: gładkie, tłoczone, winylowe, tekstylne itd. Są gotowe do użytkowania po przyklejeniu do ściany.

■ **Do malowania:**

– **raufazy:** układane są w ten sam sposób, jak tapety ozdobne, mogą być białe lub kolorowe, a ich powierzchnię można pomalować.

– **z włókna szklanego:** mogą zastąpić tynk ozdobny o fakturze splotu włókien. Zwiększają odporność ściany na uszkodzenia. Do ich mocowania używa się specjalnych klejów. Tapety te są białe, po ułożeniu maluje się je na dowolny kolor farbą akrylową lub lateksową.

fol. TBD (Anza)

▲ Przed malowaniem nowy pędzel należy umyć w wodzie z mydłem, wyłukać i wysuszyć: w ten sposób usuwa się z niego pył i luźne włosy

fol. Decardi

▲ Naklejki należy przyklejać na ściany czyste i gładkie, ale nie bezpośrednio po malowaniu: trzeba odczekać kilka dni, aż wyschną

otynkowanej nie mogą być zbyt wyraźnie widoczne i wyczuwalne ziarna piasku, bo się przebijają przez tapetę, zwłaszcza jeśli jest cienka.

Podobnie jak w malowaniu, ważna jest przyczepność do podłoża warstw pokrywających tynk:

■ słabo przylegające stare powłoki farby trzeba zeszkrobać, a powierzchnię wyrównać,

■ jeśli farba mocno trzyma się podłoża, ścianę wystarczy przetrzeć papierem ściernym.

Po tych przygotowaniach obydwie rodzaje podłoży należy zagruntować roztworem kleju do tapet.

Okładziny

Remont ścian można znacznie uprościć, jeśli zdecydujemy się na zamontowanie okładzin ściennych: paneli albo płytek ceramicznych. Stan podłoża pod takie wykończenie nie jest istotny – ściany mogą być nawet nieotynkowane. Trzeba jedynie zadbać, aby nie pyliły, dlatego miejsca po wykruszonym

► Preparaty gruntujące poprawiają przyczepność farb i ujednolicają strukturę podłoża, a także zmniejszają jego chłonność, dzięki czemu do malowania zużywa się mniej farby nawierzchniowej

fol. Hirsch-Pol

foto: Decodore

foto: Decodore

▲ Tapety mogą mieć delikatne, ledwie widoczne wzory: są wtedy tłem dla innych elementów wystroju

▲ ... lub mogą być bogato zdobione i stanowić dominujący akcent w pomieszczeniu

tyńku powinno się pokryć preparatem gruntującym.

Panele. Ich montaż jest dość prosty: polega na przytwierdzeniu do muru drewnianych listew w rozstawie 40–50 cm i przymocowaniu do nich paneli za pomocą specjalnych klamerek. W narożach, pod sufitem oraz przy podłodze mocuje się listwy maskujące w kolorze okładziny.

Płytki ceramiczne. Można je układać na starych okładzinach z płytek, na ścianach malowanych farbami emulsyjnymi lub olej-

nymi. Jeśli przy okazji remontu wykonano nowe ściany, podłogiem mogą być płyty gipsowo-kartonowe lub tynk cementowo-wapienny. Kleje do płytek ceramicznych umożliwiają przyklejanie płytek do każdego podłoża: jedynym warunkiem jest jego stabilność i przyczepność do ściany.

Jeśli jednak wytrzymałość starego podłoża jest wątpliwa, lepiej je usunąć. Nie zawsze trzeba przy tym skuwać wszystkie warstwy aż do muru. Często wystarczy gęsto naciąć ścianę szlifierką kątową: siatka

nacięć zapewni wystarczającą przyczepność okładziny.

Na takie „trudne” powierzchnie powinno się nakładać klej elastyczny w dwóch etapach:

- jako warstwę wyrównującą naniesioną na ścianę,
- jako warstwę klejącą nakładaną na płytki.

Przed układaniem płytek ceramicznych wokół wanny lub brodzika trzeba zabezpieczyć ściany warstwą wodochronną z tzw. płynnej folii. Płytki można układać dopiero po jej wyschnięciu. ■

INFO RYNEK • Ile kosztuje remont ścian wewnętrznych?

RODZAJ ROBÓT	ROBOCIZNA	MATERIAŁY	RAZEM
Ścianki działowe g-k	25–35 zł/m ²	35–50 zł/m ²	60–85 zł/m ²
Suchy tynk (z płyt g-k)	ok. 20 zł/m ²	15–20 zł/m ²	35–40 zł/m ²
Tynki wewnętrzne cementowo-wapienne (III/IV kat.)	15–20 zł/m ²	3–10 zł/m ²	18–30 zł/m ²
Malowanie	5–10 zł/m ²	od 2 zł/m ²	7–12 zł/m ²
Wznoszenie ścian murowanych	gr. 7 cm	ok. 15 zł/m ²	10–18 zł/m ²
Wznoszenie ścian murowanych	gr. 12,5 cm	ok. 20 zł/m ²	18–25 zł/m ²
Wznoszenie ścian murowanych	gr. 25 cm	ok. 30 zł/m ²	30–45 zł/m ²
Wycięcie otworu w ścianie działowej		ok. 35 zł/m.b.	
Położenie tapety lub fototapety	ok. 15 zł/m ²	od 5 zł/m ²	od 20 zł/m ²
Gładź gipsowa (trójwarstwowa)	ok. 15 zł/m ²	ok. 7 zł/m ²	ok. 22 zł/m ²
Tynk maszynowy gipsowy, gr. 1,5 cm		ok. 30 zł/m ²	
Ułożenie płytek (z licowaniem ścian)	ok. 40 zł/m ²	od 15 zł/m ²	od. 55 zł/m ²

PRZYDATNE ADRESY

ALPOL	041 372 11 00	www.alpol.pl
CEKOL	0 801 623 565	www.cekol.pl
CERSANIT	041 315 80 03	www.cersanit.pl
DECARDI		www.decardi.pl
DECODORE	022 651 90 32	www.decodore.pl
DEKORAL	0 800 11 33 11	www.dekoral.pl
DEN BRAVEN EAST	061 89 61 757	www.denbraven.pl
DULUX	0 800 120 277	www.dulux.pl
FOX DEKORATOR	071 336 66 51	www.fox-dekurator.pl
HIRSCH-POL	052 360 55 00	www.hirsch-pol.com.pl
KNAUF BAUPRODUKTE	022 572 51 00	www.knauf.pl
LAFARGE CEMENT	022 324 60 00	www.lafarge-cement.pl
TBD (Tikkurila, Beckers, Anza)	022 310 95 00	www.tbd.pl

– ceny brutto –